

Seksjon for økonomi og innkjøp

Innspill til budsjett for 2025 - Universitetsbiblioteket

Vi viser til brev datert 02.04.2024, og oversender med dette Universitetsbibliotekets innspill til budsjett for 2025. Disse omfatter:

1. Økonomiske konsekvenser for 2025-2026 som følge av vedtatt porteføljeplan:
 - Fast administrativ stilling til koordinering av mikroemner og drift av nettportal: 1,0 mill kr
 - Stillingsressurs for utvikling/produksjon av mikroemne i informasjonskompetanse og akademisk skriving: 0,5 mill kr
 - Faglig stilling til oppfølging av Results oppdrag i samband med porteføljeutviklingsplanen: 1,0 mill kr
2. Forpliktelser som følger av tidligere vedtak/uavklarte saker
 - Permanentisering av akademisk skrivesenter: 1,85 mill kr
 - Stilling – Faglig ledelse av meritteringsordningen: 1,4 mill kr
 - Dekning av utgifter til pensumlistesystemet, Leganto: 0,29 mill kr
 - Norsk Vitenarkiv (NVA): 0,3 mill kr (eks. påkoblingsavgift)
 - Særskilte midler til litteratur (Spesiell basis)
 - Særskilte midler til litteratur 2025: 67,5 mill kr
 - OA-fond 4,5 mill kr (i henhold til nedtrappingsplan)
 - Omstillingsmidler i påvente av et samlet bibliotekbygg for Campus Breivika: 3,5 mill
3. Innspill til strategiske rekrutteringsstillinger
 1. Økonomiske konsekvenser 2025-26 som følge av porteføljeutviklingsplanen

Stilling til koordinering av mikroemner og drift av nettportal

Universitetsbiblioteket er i porteføljeutviklingsplanen gitt oppdraget med å koordinere alle UiTs mikroemner, i tillegg til å lage og drifte et obligatorisk mikroemne i akademisk skriving og informasjonskompetanse.

Koordinering av mikroemner og drift av egen nettportal for emnene vil kreve en fast stilling som rådgiver/koordinator. Det finnes per i dag ingen ressurser på Universitetsbiblioteket til denne typen oppgaver.

Stillingen skal sørge for at alle mikroemnene er tilgjengelige i nettportalen med emnebeskrivelser, pensum og annen nødvendig informasjon. Stillingen skal ha dialog med fagmiljøene og være fagmiljøenes kontaktpunkt på UB. Stillingen skal også kunne være et kontaktpunkt for studentene, i samarbeid med fagmiljøene.

I de tilfeller der mikroemnene gis som rene nettkurs, vil koordinator også kunne bistå med eventuell opplæring/rådgivning angående publiseringsplattform, for eksempel OpenEdX.

Stillingsressurser til utvikling/produksjon av mikroemne i informasjonskompetanse og akademisk skriving

Universitetsbiblioteket er i porteføljeutviklingsplanen gitt en oppgave med å utvikle og drive mikroemne i akademisk skriving og informasjonskompetanse, som skal igangsettes høsten 2025. For å klare dette må vi prioritere denne oppgaven foran en rekke andre oppgaver.

Vi ser for oss utvikling av en ny digital ressurs for akademisk skriving, og en utvidelse av det eksisterende nettkurset Ikom. I tillegg skal det utarbeides lærings- og vurderingsaktiviteter som tilpasses av det enkelte fagmiljøet til det aktuelle studieprogrammet.

Vår faggruppe for undervisnings- og læringsstøtte er allerede hardt presset og må frikjøpes fra enkelte oppgaver for å kunne gjennomføre dette oppdraget. Dette vil for eksempel kunne være oppgaver som skrankevakter, dialog med fagmiljøer, enkelte kurs/undervisningsopplegg. I tillegg trenger vi ekstra ressurser til å utforme innholdet i den digitale skriveressursen.

En del av dette arbeidet vil kunne igangsettes og gjennomføres for de tildelte midlene, knyttet til porteføljeutviklingsplanen, i 2024, men det vil være behov for ressurser til utvikling og koordinering også frem til høstsemesteret 2025. I tillegg til de midlene vi ber om i form av stillingsressurser vil det være avgjørende at vi får en tildeling til permanentisering av Akademisk skrivesenter for å komme i havn med dette prosjektet (se punkt 2)

Faglig stilling til oppfølging av Result bidrag til porteføljeutvikling

Result er tildelt tre ulike tiltak i UiTs porteføljeutviklingsplan som forutsetter en styrking av Results ressurser. Result skal i samarbeid med Publikumsavdelingen ved Universitetsbiblioteket, FUF og fakultetene bidra til videreutvikling av undervisning og vurderingsformer (Tiltak 22), videreutvikle kurs og veiledning i læringsdesign (Tiltak 24), og, sammen med ITA, gi kurs og veiledning i digital kompetanse for ansatte (Tiltak 25).

Alle disse tiltakene vil kreve omfattende utviklingsarbeid med flere aktører og aktiv oppfølging over tid. Dette gjelder særlig kurs og veiledning i digital kompetanse for ansatte, der man må ha ressurser ved Result med tanke på å være en støttetjeneste for fagmiljøene, i arbeidet med å utvikle fleksible utdanningstilbud.

Midlene skal benyttes både til frikjøp av faglige ansatte, og ved behov styrke produksjonskapasiteten ved Result. Det er også beregnet inn midler til innkjøp av nødvendig utstyr.

2. Forpliktelser som følge av tidligere vedtak/uavklarte saker

Permanentisering av Akademisk skrivesenter:

Universitetsbiblioteket ber om fast finansiering for Skrivesenteret UiT. Akademisk skriving er en viktig komponent i de fleste studier, og med innføringen av et obligatorisk mikroemne og informasjonskompetanse og akademisk skriving for alle UiTs disiplinstudenter på bachelor-nivå vil det være vesentlig at UiT også har en permanent støttetjeneste for skriving. Akademisk skrivesenter bidrar også, som et viktig supplement til fagmiljøenes undervisning på området, med veiledning i samband med regelverk for plagiat og bruk av Kunstig intelligens (KI) i samband med arbeidskrav- og oppgaveskriving.

Finansieringen dekker leder av skrivesenteret, samt 4 skriveveiledere, i tillegg til driftsmidler, blant annet for å kunne bidra på alle campus.

Faglig stilling knyttet til meritteringsordningen

Universitetsbiblioteket er tildelt en stilling til faglig ledelse av meritteringsordningen. Stillingen tildeles over spesiell basis, mens Universitetsbiblioteket ber om at denne overføres til ordinær basis, slik at den underlegges en årlig prisjustering.

Lisenskostnader til Leganto (pensumlistesystemet)

Universitetsbiblioteket har siden 2023 dekker lisensutgiftene til pensumlistesystemet, Leganto gjennom litteraturbevilgningen. I tillegg til lisenskostnadene har Universitetsbiblioteket brukt ressurser tilsvarende 1-2 årsverk for å drifte selve systemet, veilede fagmiljøene og kvalitetssikre de innleverte pensumlistene.

I forslaget til litteraturbudsjett for 2025 er det lagt inn dekning for systemkostnader, men disse er knyttet opp mot driften av biblioteksystemene og tar ikke høyde for neste års lisensutgifter til Leganto.

Kostnader til drift av Norsk vitenarkiv (NVA)

I løpet av våren 2024 skal Nasjonalt vitenarkiv (NVA), etter planen ha nødvendig funksjonalitet og ha vært gjennom en omfattende utprøvningsperiode hos brukerinstitusjonene før full overgang fra dagens Brage og Cristin. NVA skal da forene funksjonaliteten fra Cristin og de over 70 institusjonelle vitenarkivene, deriblant UiTs institusjonelle vitenarkiv, Munin, til en felles produktplattform – Nasjonalt vitenarkiv. Den nye løsningen planlegges satt i drift etter avsluttet arbeid med NVI-rapporteringen våren 2024.

Det etableres en kostnadsmodell for NVA, slik at årlig brukerbetaling for Nasjonalt vitenarkiv fordeles med en fast årlig avgift, samt en variabel andel basert på den enkelte institusjons antall faglige årsverk. Kostnadene for brukerinstitusjonene for 2024 er av porteføljestyret fastsatt til en avgift per institusjon på 27 500 og basispris per faglig årsverk til kr 270. Avgift og pris får virkning når Cris/NVA er i full produksjon.

Den kostnadsrammen som er presentert foreløpig antyder en årlig avgift for UiT på minimum kr 300 000,-. I tillegg er det besluttet at de institusjonene som per i dag har institusjonelle vitenarkiv, som skal inkluderes i NVA, vil bli pålagt en påkoblingsavgift. Hva dette vil utgjøre for UiT har vi per i dag ingen signaler om.

Det bes om 67,5 mill kr til litteraturbudsjett for 2025. Beregningen er gjort med utgangspunkt i dagens kronekurs og med estimert prisstigning på litteratur- og publiseringskostnader på linje med erfaringer fra tidligere år. Det forventes svak kronekurs i første kvartal 2025, som gjør dagens kronekurs representativ for kostnadsberegningen. Det er tatt høyde for økte kostnader til gull og diamant OA-publisering, og gjennomgang av første tertial 2024 indikerer overforbruk på litteratur som vil resultere i negativ IB 2025. Foreløpig estimat på IB 2025 er et underskudd på 1 million kroner.

Universitetsbiblioteket ble i samband med budsjettinnspill for 2022 bedt om å legge inn midler til en overgangsordning for det nåværende OA-fondet. Bakgrunnen for dette var at Forskningsrådet har lagt ned sin STIM-OA ordning. Forskningsrådet finansierer nå åpen publisering som en del av de indirekte kostnadene. Dette kan derfor ikke lenger omsøkes/legges i budsjettene til prosjektsøknader. Det er den enkelte institusjonens ansvar å sikre at kostnader til åpen publisering blir dekket gjennom satsene fra Forskningsrådet.

Ved UiT har vi i dag flere fremforhandlede publiser og les avtaler som blir belastet litteraturbudsjettet. Dette er såkalt hybridpublisering. Under disse avtalene kan våre forskere publisere «gratis». Det er imidlertid økende publisering i gode og kvalitetssikrede tidsskrift som ikke er omfattet av disse avtalene, her påløper det forfatterbetaling og dette er dekket over det tidligere OA-fondet eller etter hvert også i økende grad over litteraturbudsjettet.

På sikt bør litteraturbudsjettet dekke all publisering og alle abonnement, men det nødvendig å forholde seg til den nedtrappingsplanen som ble etablert i 2022, der det fortsatt avsettes midler til Åpen publisering i form av et fond som administreres av UB.

Det er heller ikke i år lagt inn midler til nye fag i innspillet til litteraturbudsjett. Dette har sammenheng med den pågående prosessen knyttet til UiTs porteføljeutvikling.

Omstillingsmidler - Støtte til dekning av kostnader ved faglige og organisatoriske omstillingsprosesser

Universitetsbiblioteket har de to siste årene mottatt en tildeling gjennom universitetsstyrets avsatte omstillingsmidler. Universitetsstyret vedtok i budsjettbehandlingen i juni, 2023 (S 18/23) prinsippene for tildeling og overføringen til Universitetsbiblioteket er begrunnet etter tiltak 4 – støtte til dekning av kostnader ved faglige og organisatoriske omstillingsprosesser.

Universitetsbiblioteket har over flere år, i samråd med universitetets ledelse, arbeidet for en sammenslåing av de tre bibliotekene i Breivika til et felles bibliotek. En slik endret bibliotekstruktur vil ikke bare minske Universitetsbibliotekets betydelige driftsutgifter knyttet til husleie, men vil også frigjøre arealer som vil bidra positivt til kostnader knyttet til andre enheter. I tillegg vil man kunne få et moderne bibliotek, med gode, tverrfaglige læringsarenaer for våre studenter.

I påvente av en endret bibliotekstruktur i Breivika, vil Universitetsbiblioteket trenge driftstilskudd i form av omstillingsmidler for å sikre bibliotekdriften i våre nåværende arealer.

3. Innspill til strategiske rekrutteringsstillinger

Universitetsbiblioteket søker om midler til en stipendiatstilling på CARE-prinsippene og deres implikasjoner for håndtering av kvalitative data. Stillingen bør knyttes til en hovedveileder *enten* ved Samisk senter *eller* Saminor *eller* Institutt for samfunnsvitenskap.

Tematisk bør prosjektet dekke både samisk og kvensk. Strategisk vil prosjektet knyttes an til to av tre hovedpunkter i UiTs *Eallju*-strategi, 1. Arktis og nordområdene og 2. De store samfunnsutfordringene (herunder åpen vitenskap). En biveileder fra en Arctic Five-institusjon *og/eller* en utenlandsk forsker som er aktiv innen Research Data Alliance vil være fordelaktig. Prosjektet vil også passe godt inn i UiTs overordnede langtidsplan for 2024-2027, jf. punkt 2.1.3: «Fremme åpne forskningsdata og håndtering av forskningsdata «så åpent som mulig, så lukket som nødvendig» og i henhold til FAIR- og CARE-prinsippene.»

Forskningsdata om samfunn og mennesker kan påvirke relasjoner og få stor betydning for både enkeltgrupper og samfunn generelt. Det er derfor viktig at forskere er oppmerksomme på de mulige konsekvensene gjenbruk av data kan ha på de studerte populasjonene. CARE-prinsippene har som mål å ivareta «hensyn til interesser og aspekter ved forvaltning og bruk av data som er tilknyttet minoriteter og urfolk». (Openscience.no). Vi foreslår en stipendiatstilling som ser på forvaltning av forskningsdata rundt samiske og kvenske forhold i Norden, og hvordan CARE-prinsippene blir benyttet i forskningsprosjekter.

Vennlig hilsen

Johanne Raade
bibliotekdirektør

Runa Rønning Ryeng
faggruppelider

—
runa.r.ryeng@uit.no
77 64 64 94